

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ МИНИСТРЛИГИ
Б.ОСМОНОВ АТЫНДАГЫ ЖАЛАЛ-АБАД МАМЛЕКЕТТИК
УНИВЕРСИТЕТИ

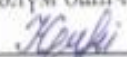
Т.Бекболотов атындагы Аксы колледжи

«ТАЛКУУЛАНДЫ»

УКнын
2020-ж. 14-сентябрь
жыйынынын № 2
протоколу
УКнын тарайымы:

Уркумбаева Г.Ж

«КАРАЛДЫ»

Колледждин ОБнун
2020-ж. 15-сентябрь
Жыйынынын
№ 2 протоколу
Бөлүм башчысы:

Г. Нарбаева

«БЕКИТИЛДИ»

Пед кеңешмесинин
2020-ж. 17-сентябрь
№ 2 протоколу
Колледждин директору:

НЕГИЗГИ БИЛИМ БЕРҮҮНҮН ПРОГРАММАСЫ

230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер

Квалификациясы:компьютердик техник

окуу формасы: күндүзгү

Кербен-2020 жыл

МАЗМУНУ:

- 1. Жалпы жоболор**
- 2. Каралып жаткан НКББПдагы атоолор (терминдер), аныктамалар, белгилөөлөр, кыскартуулар**
- 3. НКББПнын максаттары жана милдеттери**
- 4. Квалификациянын жалпы мүнөздөмөсү**
- 5. Программанын максаттары**
- 6. Кесиптик милдеттери**
- 7. НКББП жана аны пайдалануучулар**
- 8. НКББПны өздөштүрүүгө талаптар**
- 9. Абитуриенттердин (талапкерлердин) даярдыгынын билим деңгээлине талаптар**
- 10. ЖОЖдун НКББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар**
- 11. Студенттин НКББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар**
- 12. Студенттин окуу жүгүнүн максималдуу көлөмү**
- 13. Техниктерди даярдоонун НКББПнын түзүмүнө талаптар.**
- 14. Окуу жараянын кадрдык камсыздоо**
- 15. Окутуу жараянын укуктук-усулдук жана маалыматтык камсыздоо**
- 16. Окутуу жараянын материалдык техникалык камсыздоо**
- 17. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик иш чөйрөсү**
- 18. Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапаттын баалоо**
- 19. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн түрлөрү:**
- 20. Компетенциялардын коддору.**
- 21. Окутуунун натыйжалары**
- 22. Максат менен Окутуунун натыйжаларынын дал келүүчүлүк матрицасы:**
- 23. Практикалардын программасы**
 - Таанышуу практикасы**
 - Өндүрүштүк практика**
 - Мамлекеттик практика**
 - Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын максаттары жана милдеттери.**

Жалпы жоболор

Жалал-Абад мамлекеттик университетинин Турсунбек Бекболотов атындагы Аксы колледжинин 230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча орто кесиптик билим берүүнүн (ОКББ) негизги кесиптик билим берүү программасы (НКББП) Мамлекеттик билим берүү стандартынын Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн билим берүү жаатындагы аныктаган тартипте башкы ченемдик укуктук актыларына ылайык, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан иштелип чыккан жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартипте бекитилген. (Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамы (30-апрель 2003-жыл № 92), Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын редакцияларында 28- декабрь 2006-жыл № 225, 31-июль 2007-жыл № 111, 31-июль 2007-жыл № 115, 20-январь 2009-жыл № 10, 17- июнь 2009-жыл № 185, 15-январь 2010-жыл № 2, 13-июнь 2011-жыл № 42, 8-август 2011-жыл № 150, 29-декабрь 2011-жыл № 255, 23-август 2011-жыл № 496, 29-май 2012-жыл № 347, 30-июль 2013-жыл №176, 15-сентябрь 2015-жыл №779/1, ОшМУ Бюллетендери №3, №4, №5, №6, №9, №18, №33).

НКББП билим берүү программасынын максаттарын, окутуунун натыйжаларын, билим берүү процессинин реализациялоо технологияларын жана шарттарын, ушул багыт боюнча бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун баалоо сапатын жана төмөнкүлөрдү өз ичине камтуу менен: окуу план, окуу курстарынын жумушчу программалары, предметтери, дисциплиналар (модулдар), студенттерди даярдоо сапатын камсыздаган жана башка материалдар, андан сырткары окуу календардык график жана тиешелеш билим берүү технологиясын реализациялоону камтыган методикалык материалдарды регламенттештирет.

Төмөнкү документтер Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча НКББПны иштеп чыгуунун нормативдик укуктук базасы болуп эсептелет:

1. Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамы.
2. Кыргыз Республикасынын Кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты.
3. Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министирлигинин нормативдик-методикалык документтери.
4. АКнын Уставы.

1.2. НКББПнын жалпы мүнөздөмөсү

Адистикти өздөштүрүүнүн формасы:

- Күндүзгү

1.2.1. Адистикти өздөштүрүүнүн мөөнөтү:

- орто жалпы билим берүүнүн базасында 1 жыл 10 ай;
- негизги жалпы билим берүү базасында 2 жыл 10 ай.

1.2.2. Абитуриенттин мурунку билими орто жалпы билим же негизги жалпы билим болууга тийиш. Окууга тапшыруу үчүн төмөнкү билими жөнүндөгү төмөнкү документ талап кылынат:

- орто жалпы билим берүүнүн базасында орто билими жөнүндөгү мамлекеттик үлгүдөгү аттестат;
- негизги жалпы билим берүү базасында негизги жалпы билими жөнүндөгү күбөлүк.

1.2.3. КОББ НКББПны өздөштүрүүдөгү жалпы эмгек сыйымдуулугу.

- орто жалпы билим берүүнүн базасында 120 зачеттук бирдик;
- негизги жалпы билим берүү базасында 180 зачеттук бирдик.

Каралып жаткан НКББПдагы атоолор (терминдер), аныктамалар, белгилөөлөр, кыскартуулар

Кыргыз Республикасынын орто кесиптик билим берүү жаатында белгиленген тартипте кабыл алынган эл аралык документтерге жана НКББПга ылайык төмөнкү атоолор жана аныктамалар пайдаланылат.

- **негизги кесиптик билим берүү программасы** - максаттарды, Окутуунун натыйжалары, даярдоонун тийиштүү багыты боюнча билим берүү жараянын ишке ашыруунун мазмунун жана уюштурулушун чектөөчү (регламенттөөчү) окуу, усулдук (методикалык) иш кагаздардын топтому (документтердин жыйындысы);
- **сабактар цикли** - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон билим берүү программасынын бир бөлүгү же окула турган сабактардын топтому;
- **модуль** – окула турган сабактардын бөлүгү;
- **компетенттүүлүк (зиректүүлүк)** - тийиштүү тармакта кесиптик ишмердүүлүк менен аткаруудагы зарыл болгон инсандык динамикалык сапаттарынын топтому, билими, шыгы, көндүмү;
- **техник** - 1 жыл 10 айдан (11-кл.базасында), 2 жыл 10 айдан (9-кл.базасында) кем эмес мөөнөтү менен орто кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программасын ийгиликтүү өздөштүргөндөргө аттестациянын жыйынтыгы боюнча ыйгарылуучу квалификация жана ал квалификацияга ээ болгондор үчүн белгилүү бир кесиптик ишмердик менен иш жүргүзүүгө же тийиштүү багыт боюнча «бакалавр», «инженер» академиялык даражасын алуу үчүн окууну улантууга укук берет;

- **кредит (чегерим бирдик)** - негизги кесиптик билим берүү программасынын сыйымдуулугунун шарттуу өлчөмү;
- **окутуунун натыйжалары** - негизги билим берүү программасын окуп өздөштүргөндүгүнүн жыйынтык билимдери, шык-жөндөмдүүлүктөрү, зиректиктери.

Кыскартуулар жана белгилөөлөр

Мамлекеттик билим берүү стандартында, НКББПда төмөндөгү кыскартуулар жана белгилөөлөр колдонулат:

МББС – Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ОКББ – орто кесиптик билим берүү;

НКББП – негизги кесиптик билим берүү программасы;

ОН – окутуунун натыйжалары;

ОУК – окуу-усулдук кеңеш;

НКББП ДЦ – негизги кесиптик билим берүү программасынын дисциплиналарынын цикли;

ЖИК – жалпы илимий компетенциялар;

АК – аспаптык компетенциялар;

КК – кесиптик компетенциялар;

СИЖМК – социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар.

КМ- Кесиптик милдеттери

НКББПнын максаттары жана милдеттери

Квалификациянын жалпы мүнөздөмөсү

Жалал-Абад мамлекеттик университетинин Турсунбек Бекболотов атындагы Аксы колледжинин 230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча орто билимдүү техниктерди даярдоо ушул НКББП аркылуу ишке ашырылат.

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги орто билимдүү техниктерди даярдоодо, түзүлгөн НКББПны толугу менен өздөштүргөн жана белгиленген тартипте мамлекеттик жыйынтык аттестациясынан ийгиликтүү өткөн окуу жайдын бүтүрүүчүлөрүнө «техник» квалификациясын ыйгаруу менен орто кесиптик билими тууралуу диплом берилет.

Программанын максаттары

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча техниктерди даярдоодогу негизги кесиптик билим берүү программасынын максаттары (М).

НКББПнын инсанды окутуу жана тарбиялоо жаатында даярдоонун 230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча төмөнкүдөй максаттарды коет:

М1. Орто кесиптик билим берүүдө компетенттүүлүк мамиле менен студенттердин социалдык-инсандык сапаттарын, адептик жана маданий баалуулуктарын калыптандыруу; бүтүрүүчүлөрдө жалпы билим берүү дисциплиналарын, экологиялык, экономикалык, математикалык жана техникалык билимдерди окутуунун натыйжасында мамлекеттик жана расмий тилдерде иш кагаздарды колдонуу менен иштей алган, англис тилиндеги маалыматтарды колдоно алуу жөндөмдүүлүгүнө ээ болгон интеллектуалдуу, маданияттуу жана ата мекенди сүйгөн патриот инсанды тарбиялоо.

М2. Бүтүрүүчүнүн кесипкөй иш жүргүзүүсүн калыптандыруучу атайын тереңдетилген теориялык жана практикалык кесиптик билим берүү менен, адисти техникалык аспаптар жана материалдык техникалык каражаттарды аныктоого, тандоого, колдонууга, жалпы эле инструменталдык тейлөө технологияларын өздөштүрүүгө, билимдерин практикада колдоно билүүгө жана ар дайым өзүн өстүрүүгө үйрөтүү.

М3. Ишмердүүлүк чөйрөдө колдонулуучу аппараттык-программалык комплекстерди кураштырууну, орнотууну жана даярдоону жасай ала турган, эсептөө техникалары каражаттарын жана компьютердик тармактарды

техникалык тейлөөнү жана үзгүлтүксүз иштөөсүн камсыз кыла алган бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик жөндөмдүүлүктөрүн калыптандыруу.

М4. Өз алдынча жана командада иштей ала турган, кесипкөй, өз ишинин нормаларын так билген, коомдук баалуулуктарды, мекемелердин ресурстарын коргой жана баалай билген, техникалык экономикалык көрсөткүчтөрдү эсептөөгө жана аларды эффективдүү баалоого катыша алган ишенимдүү, жоопкерчиликтүү, сабаттуу, иш билги адисти даярдоо.

Кесиптик милдеттери

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча техниктерди даярдоонун кесиптик ишмердүүлүктөрүнүн түрлөрүнө жараша кесиптик милдеттери (**КМ**).

КМ1. Өндүрүштүк-технологиялык ишмердүүлүгү. Жалпы жана кесиптик билимдерди тереңдетүү аркылуу информацияларды иштетүүнүн өндүрүштүк-технологиялык процесстеринде эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарды уюштуруу жана техникалык тейлөө; кесиптик ишмердүүлүктүн объекттерин аныктоо жана эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактар колдонулуучу түрдүү социалдык чөйрөлөрдө талаптагыдай компетенттүү адис катары иш жүргүзүү; .

КМ2. Уюштуруучулук-башкаруучулук ишмердүүлүк. Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарда жумушчу орундарды жана алардын техникалык жабдыктоосун уюштуруу, башкаруу жана тейлөө; чет тилдердеги техникалык терминдерди, инструкциялык колдонмолорду ж.б. тармактык булактарды чечмелеп колдонуу менен жаңы аппараттык-программалык каражаттарды ишке кийирүү, пайдалануу жана тейлөө; аткарылуучу жумушту жана кеткен өндүрүштүк жана өндүрүштүк эмес чыгымдарды баалоо;.

КМ3. Түздөө-оңдоо ишмердүүлүгү. техникалык системдерди тажрыйбалык иштетүүгө киргизүү үчүн программалык жана техникалык түздөө; жабдыктарды, түзүлүштөрдү компоненттерден чогултуу; системага кошуу жана ишке кийирүү, каражаттарды өндүрүштүк иштетүүгө киргизүү үчүн программалык жана техникалык түздөө; Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарды жана алардын компоненттерин иштетүү үчүн сыноо жана ишке тапшыруу;

КМ4. Сервистик-иштетүү ишмердүүлүгү. компьютердик системанын негизги жана перифериялык түзүлүштөрүн кураштыруу, орнотуу саздоо жана үзгүлтүксүз иштөөсүн камсыздоо; компьютердик системалардын иштөөсүнүн

көрсөтмөлөрүн, коопсуздук техникасынын эрежелерин, өндүрүштүк санитария ж.б. эреже-нормаларды түзүү.

НКББП жана аны пайдалануучулар

МББС ОКББ боюнча техниктерди даярдоо багытында НКББПны ишке ашыруудагы милдеттүү нормалардын, эрежелердин, талаптардын жыйындысы жана уюштуруучулук-усулдук документтерди иштеп чыгуу, лицензиясы же Кыргыз Республикасынын аймагында мамлекеттик аккредитациясы (аттестациясы) бар, бардык ЖОЖдор жана орто кесиптик билим берүүчү билим берүү мекемелеринин уюштуруучулук-укуктук тариздерине карабастан орто кесиптик билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүү сапатын баалоо үчүн негиз болуп эсептелинет.

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер ОКББ программасы боюнча НКББПнын негизги пайдалануучулары болуп:

- ЖОЖдордун администрациясы жана илимий-педагогикалык курамы (профессордук-окутуучулук курам, илимий кызматкерлер), өздөрүнүн ЖОЖдорундагы ошол багыт жана даярдоонун деңгээли боюнча илимдин, техниканын жана социалдык чөйрөнүн жетишкендиктерин эсепке алып, негизги кесиптик билим берүү программаларын иштеп чыгуучулар, натыйжалуу ишке киргизүү жана жаңылоо үчүн жооптуу адамдар;
- ЖОЖдо даярдоонун ошол багытындагы негизги билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча өзүнүн окуу ишин натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жооптуу студенттер;
- тийиштүү кесиптик иш чөйрөсүндөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;
- Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү аткаруу бийлигинин борбордук мамлекеттик органынын тапшыруусу боюнча негизги билим берүү программаларын иштеп чыгууну камсыз кылуучу окутуу-усулдук бирикмелер жана кеңештер;
- орто кесиптик билим берүүнү каржылоону камсыз кылуучу мамлекеттик аткаруу бийлигинин мүчөлөрү;
- орто кесиптик билим берүү системинде мыйзамдардын сакталышына көзөмөлдү камсыз кылуучу, орто кесиптик билим берүү чөйрөсүндө аттестацияны, аккредитацияны жана сапатка көзөмөлдү жүзөгө ашыруучу мамлекеттик аткаруу бийлигинин ыйгарым укуктуу мүчөлөрү эсептелет.

НКББПны өздөштүрүүгө талаптар

Абитуриенттердин (талапкерлердин) даярдыгынын билим деңгээлине талаптар

Орто кесиптик билим берүүнүн «техник» квалификациясын алуу үчүн орто кесиптик билим алууга талапкер абитуриенттин тиешелүү толук же толук эмес орто билимдүүлүгү тууралуу аттестаты болушу зарыл жана анын билим деңгээли ЖОЖ тарабынан уюштурулган кирүү сынагы аркылуу аныкталат.

ЖОЖдун НКББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар

ЖОЖдор даярдоонун багыты боюнча негизги билим берүү программасын өз алдынча иштеп чыгышат. НКББП Кыргыз Республикасынын даярдоо багыттары боюнча эмгек базарынын керектөөлөрүн эсепке алуу менен тийиштүү мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде иштелип чыгат.

ЖОЖдор НКББПны илимдин, маданияттын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эсепке алып, ЖОЖдо билим берүүнүн сапатынын кепилдигин камсыз кылуу боюнча төмөндөгүлөрдө камтылган сунуш-көрсөтмөлөрдү кармануу менен, жыл сайын каралат жана өзгөртүү, түзөтүүлөр болсо жаңыланат:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегиялардын иштелмесинде;
- билим берүү программаларын мезгил-мезгили менен рецензиялоонун мониторингинде;
- так макулдашылган чендин негизинде студенттердин билимдеринин жана билгичтиктеринин, бүтүрүүчүлөрдүн зиректүүлүгүнүн деңгээлин баалоонун объективдүү өтүү тартиптеринин иштелмелеринде;
- окутуучулар курамынын сапатын жана зиректүүлүгүн камсыз кылууда;
- бардык ишке ашырылуучу билим берүү программаларын жетиштүү каражаттар менен камсыз кылууда, аларды колдонуунун натыйжалуулугун көзөмөлдөөдө (мунун ичинде окуп жаткандарды сурап билүү жолу менен);
- өзүнүн ишмердүүлүгүн (стратегиясын) баалоо жана башка шайкеш билим берүү мекемелери менен катар коюп салыштыруу үчүн макулдашылган чендер боюнча өзүн-өзү изилдөөнү үзгүлтүксүз жүргүзүүдө;
- коомчулукту өзүнүн изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары, максаттары, жаңылоолору тууралуу маалымдоодо.

Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо алардын күндөгү, аралыктык жана жыйынтык мамлекеттик аттестациясын камтышы керек. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү алардын жекече жетишкендиктерин тийиштүү НКББПнын этаптуу же түпкү талаптарга ылайык келгидей аттестациялоо үчүн баалоочу каражаттардын: типтүү тапшырмаларды, текшерүү жумуштарын, тесттерди ж.б. камтуучу билимдерди, билгичтиктерди жана ээ болгон зиректиктеринин деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү формалары түзөт. Баалоочу каражаттардын формаларын ЖАМУ иштеп чыгат жана бекитет.

Бүтүрүүчү квалификациялык иштердин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө карата талаптар жогорку окуу жайдын белгиленген тартиби боюнча аныкталат.

НКББПны иштеп чыгууда ЖАМУнун бүтүрүүчүлөрдүн социалдык-инсандык зиректигин (мисалы, социалдык өз ара аракеттенүү зиректерин, өзүн-өзү уюштурууну жана системдик-ишмердүүлүк мүнөздөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталуусу керек. ЖАМУ АКнын социалдык-маданий чөйрөсүн түзүп калыптандырууга, инсандын ар тараптуу өнүгүүсү үчүн зарыл шарттарды түзүүгө милдеттүү.

ЖАМУ АК окуу жараянынын социалдык-тарбиялык бөлүгүн студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнү, студенттердин коомдук уюмдардын ишине катышуусун, спорттук жана чыгармачылык клубдарды, илимий студенттик коомдорду кошуп, өнүктүрүүгө көмөктөш болууга милдеттүү.

ЖАМУ АК студенттердин өзүнүн окуу программасын түзүүгө катышуусунун реалдуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга милдеттүү.

ЖАМУ АК НКББПны түзүүдө студенттерди алардын укуктары жана милдеттүүлүктөрү менен тааныштырууга, студенттер тандап алган сабактар алар үчүн милдеттүү болуп эсептелинерин, ал эми алардын суммалык эмгек сыйымдуулугу окуу циклинде каралгандан кем болбошу керектигин түшүндүрүүгө милдеттүү.

Студенттин НКББПны ишке ашыруудагы укуктарына жана милдеттүүлүктөрүнө карата жалпы талаптар

НКББПны өздөштүрүүдө натыйжалуулукка жетишүү максатында СИЖМКны өнүктүрүү бөлүгүндө студенттер студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга милдеттүү.

Студенттер ЖАМУ АКнын алдын ала каралган бардык тапшырмаларды аныкталып белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга милдеттүү.

Студенттин окуу жүгүнүн максималдуу көлөмү

Студенттин окуу жүгүнүн максималдуу көлөмү анын аудиториялык жана аудиториядан тышкаркы (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн камтуу менен, жумасына 36 саат болуп белгиленет.

Жумасына аудиториялык сабактардын күндүзгү окуу таризиндеги көлөмүн ЖКББнын деңгээлин жана даярдоонун багытынын өзгөчөлүгүн эсепке алуу менен, ар бир окуу сабагын үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдүн 50% чектеринде мамлекеттик билим берүү стандарты аныктайт.

Күндүзгү окуу таризинде аудитордук сабактардын көлөмү жумасына 16 сааттан аз болбойт.

Окуу жылындагы каникулдук убакыттын жалпы көлөмү 7-10 жуманы түзөт, мунун ичинде кыш мезгилинде 2 жумадан кем эмес.

Техниктерди даярдоонун НКББПнын түзүмүнө талаптар.

Техниктерди даярдоодо НКББП төмөнкү *окуу циклдарында* окутуу каралат:

- жалпы билим берүү дисциплиналары
- гуманитардык, социалдык жана экономикалык;
- математикалык жана табыгый-илимий;
- кесиптик;
- практика (окуу-уйронуу, өндүрүштүк, мамлекеттик-диплом алдындагы);
- жалпы мамлекеттик аттестация.

Сабактардын кесиптик цикли базалык (милдеттүү түрдөгү) бөлүккө жана ЖОЖ тарабынан аныкталуучу вариативдик бөлүккө ээ болот. Вариативдик бөлүк базалык сабактардын мазмуну менен аныкталуучу билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө мүмкүндүк берип, базалык сабактардын мазмунун аныктайт. Студент ээ болгон квалификацияга ылайык «бакалавр» академиялык даражасына жетишүү үчүн ЖКББнын кезектеги деңгээлинде билимин улантууга, ийгиликтүү кесиптик ишмердүүлүк үчүн тереңдетилген билимдерди жана көндүмдөрдү алууга мүмкүнчүлүк түзүлөт.

Окуу жараянын кадрдык камсыздоо

Техниктерди даярдоо НКББП сын ишке ашыруу системдик түрдө илим менен алектенген, илимий-усулдук терең тажырыйбага ээ жана берилген сабактан түздөн-түз эреже катары базалык билимдүү педагогикалык кадрлар ишке ашырат. Турсунбек Бекболотов атындагы Аксы колледжде жалпы эмгек жаамат 31, анын ичинен: 1 КРнын эмгек синирген мугалими, 6 билим берүүнүн мыктысы, 10 улук окутуучу жана 3 доценттин милдетин аткаруучу эмгектенсе, алардын ичинен 1 окутуучу кандидаттык диссертацияны жактоонун алдында турат.

Кесиптик циклдин окутуучулары, эреже катары кесиптик чөйрөгө ылайык иш тажрыйбалуу болуу менен НКББП боюнча билим берүү жараянын камсыздаган окутуучулардын сапаттык курамы талапка жооп берет.

Окутуу жараянын укуктук-усулдук жана маалыматтык камсыздоо

Техниктерди даярдоо НКББПсын ишке ашыруу ар бир студенттин негизги билим берүү программасынын сабактарынын толук саны боюнча түзүлгөн китепкана фондусуна жана берилген базаларга кирүү мүмкүнчүлүгү камсыздалган. Китепкана фондунун толук жыйнагынан төмөнкү тизмеден бдан кем эмес ата мекендик жана чет элдик журналдарга кирүү мүмкүнчүлүгү бар: «Мир ПК», «Компьютер-Пресс», «Электроника», «Информатика и образование», «Автоматика и вычислительная техника», «Микропроцессорные средства и системы» ж.б.

IT- технологиянын теориясынын жана практикасынын өтө тез өнүгүшүнүн натыйжасында негизги жана жардамчы адабияттарды төмөнкү сайттарда чыгарылуучу интернет булактардан алууга болот:

[//window.edu.ru/window_catalog](http://window.edu.ru/window_catalog),

[//fmi.asf.ru/Library/Book](http://fmi.asf.ru/Library/Book).

[//itteach.ru](http://itteach.ru)

[//intuit.ru](http://intuit.ru)

[//studfiles.ru](http://studfiles.ru)

www.iet.kg

ibooks.oshsu.kg

okuma.kg

Окутуу жараянын материалдык техникалык камсыздоо

Техниктерди даярдаган НКББПны ишке ашырган жогорку окуу жайлары учурдагы тазалык жана өрткө каршы эрежелерге жана ченемдерге туура келген, жогорку окуу жайлардын окуу планында каралган студенттерди тажрыйбалык, сабактык жана сабак аралык даярдоону, практикалык жана илим-изилдөө иштеринин бүт түрлөрүн жүргүзүүнү камсыздаган техникалык база менен камсыздалган.

Техниктерди даярдоо программасын ишке ашыруу үчүн минималдуу материалдык техникалык каражаттар төмөнкүдөй:

- аудиториялар азыркы учурдагы компьютерлер менен, интернетке чыгуучу бириккен локалдык эсептөө тармактарга туташкан; практикалык иштерди аткарууга студентке мүмкүнчүлүк түзүү үчүн ар кандай

архитектурадагы (бир ядердик, көп ядердик, параллель жана топтоштурулган процессорлор) электрондук эсептөө машиналары;

Окуу процессин жабдуучу программалык каражаттар төмөнкүлөрдү камтыйт:

Базалык:

- операциялык системалар;
- программалоо тилдери (колдонуу чөйрөлөрү боюнча тилдердин түрлөрү (парадигмалар))
- программалык чөйрөлөр (тексттик процессорлор, электрондук таблицалар, персоналдык маалымат системалары, графиктик презентациялоо программалары, браузерлер, электрондук беттердин редакторлору, почталык клиенттер, растрдык графиктердин редакторлору, вектордук графиктердин редакторлору, басып чыгаруучу системдер, иштеп чыгаруучу каражаттар);
- чоңдуктар базасын башкаруучу системдер, чоңдуктарды сактоону башкаруучу каражаттар, чоңдуктарды көрсөтүүнү башкаруучу каражаттар;

Колдонмо:

- чөйрөлөр боюнча колдонуунун маалымат системдери;
- техникалык долбоорлоо.
- тажрыйбалык изилдөө иштерин жүргүзүдө студенттерди технопарктердеги жана бизнес инкубаторлордогу иштөө мүмкүнчүлүгү менен жабдуу.
- ЖОЖ электрондук материалдарды колдонууда ар бир студентти сабакта жана өз алдынча даярдануусу үчүн компьютердик класста интернетке чыга ала турган жумушчу орундар менен жана интернетке чыгууну 100% камсыздайт.

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик иш чөйрөсү

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүк аймагы болуп: “техник” катары, эсептөө техникалары каражаттары 230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистигинин бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүктөрүнүн объектери болуп:

- Электрондук ишкана компоненттерин техникалык тейлөө инструменттери жана методдору;
- Маалыматтык-коммуникациялык технологиялар жана системалар;

- Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактар колдонулган түрдүү тармактагы мекеме, уюмдардын чарбалык субъектери;
- Мамлекеттик жана жеке ишкана, уюм-мекемелердин эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактар менен жабдылган бөлүмдөр жана жумушчу орундар саналат.

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн түрлөрү:

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистигинин техниктерди даярдоо адистиги төмөнкү түрдөгү ишмердүүлүктөрдү камтыйт:

- өндүрүштүк –технологиялык;
- уюштуруу – башкаруучулук;
- түздөө-оңдоочулук;
- сервистик-эксплуатациялоо.

Орто кесиптик билимдеги техниктердин кесиптик ишмердүүлүк түрлөрү алардын өздөрү, жогорку же орто окуу жайынын илимий-педагогикалык кызматкерлери жана жумуш берүүчүлөрдүн бирикмеси тарабынан аныкталды.

Бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапаттын баалоо

Жогорку окуу жайы даярдоонун сапатын камсыздоого кепилдик берет, анын ичинде:

- жумуш берүүчүлөрдүн өкүлдөрүн ишке тартуу менен бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыздоо боюнча стратегиясын иштеп чыгат;
- билим берүү программасын мезгил-мезгили менен рецензиялоо, мониторинг, бүтүрүүчүлөрдүн компетенциясын, студенттердин билимин жана ишке жөндөмүнүн деңгээлин баалоонун объективдик иш тартибин иштеп чыгуу; окутуучулардын курамынын зиректүүлүгүн камсыздоо; жумуш берүүчүлөрдүн өкүлдөрүн ишке тартуу менен башка билим берүү мекемелери менен ишкердүүлүктөгү стратегияны жана салыштырмалуу баалоо үчүн макулдашылган критерий боюнча ар дайым өздүк баалоону өткөрүү жолу.

Бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтыктоочу аттестациясын жана студенттердин ортодогу аттестациясын, жетишүүлүктөрдү учурдагы текшерүүнү ичине киргизип негизги билим берүү программасын өздөштүрүүнүн сапатын баалоо.

Жогорку окуу жайы өз алдынча ар бир сабак боюнча учурдагы жана ортодогу билимди текшерүүнүн шарттарын жана айкын түрүн иштеп чыгып, аны студенттерге биринчи бир айдын ичинде билдирет.

Студенттерди, НКББПа коюлган этаптык шарттарга ылайык, алардын жекече жетишкендиктерин аттестациялоо үчүн (учурдагы жетишүүсүн текшерүү жана

аралык аттестация) билимин, көндүмүн жана ээ болгон зиректүүлүгүнүн деңгээлин баалоого мүмкүнчүлүк берген типтик тапшырмаларды, текшерүү иштерин, тесттерди жана текшерүү ыкмасын ичине камтыган баалоочу каражат фонду түзүлгөн.

Баалоочу каражат фонду ЖОЖ тарабынан иштеп чыгарылат жана бекитилет.

Конкреттүү сабак берген окутуучулардан башка, тышкы эксперт катары иш берүүчүлөрдү, чектеш сабактарды окуган окутуучуларды активдүү ишке тартуу менен, студенттердин аралык аттестациясын жана жетишүүлөрүнүн учурдагы текшерүүсүнүн программасына, алардын кесиптик ишкердүүлүгүнүн келечегинин шартына максималдуу жакындатуу үчүн ЖОЖ тарабынан шарт түзүлгөн.

Студенттерге окуу жараянынын уюштуруусун жана сапатын толугу менен, ошону менен бирге кээ бир окутуучулардын иштерин баалоого мүмкүнчүлүк берилет.

Орто кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүнүн натыйжасында студент төмөнкүлөрдү:

Билүүсү зарыл:

- мамлекеттик тил мыйзамынын негизинде иш алып барууну жана учурдун талабына ылайык иш кагаздарын жаза билүү, өркүндөтүү жана өнүктүрүүнү;
- тарыхый процесстердин негизги мыйзам-ченемдүүлүктөрүн, Кыргызстандын тарыхый өнүгүшүнүн этаптарын, азыркы дүйнө жүзүндөгү Кыргызстандын орду жана ролу;
- философиянын негизги бөлүмдөрүн жана багыттарын, көйгөйлөрдү талдоонун философиялык ыкмалары жана жолдору;
- улуттук дөөлөттөрдү урматтоо жана улут аралык достукту, ынтымакты бекемдөө сезимдери калыптанат;
- биосферанын, экосистеманын түзүмү, организм менен чөйрөнүн өз ара катнашы, табийгатты коргоонун жана табигый ресурстарды рационалдуу колдонуунун экологиялык принциптери;
- сызыктуу алгебраны, аналитикалык геометрияны, дифференциалдык жана интегралдык эсептөөлөрдү;
- предикаттардын жана айтуунун логикасын;
- алгоритмдер назариятына жана алгоритмдик тилдерге киришүү;
- ыктымалдыктар назариятынын жана математикалык статистика негиздерин;

- электр жана магнетизмдин, механиканын негизги физикалык мыйзамдары жана фундаменталдык мыйзамдары;
- компьютердик технологиялардын, эсептөө техникасыны жана информатиканын заманбап өнүгүүсүнүн тенденцияларын;
- программалоонун базалык түшүнүктөрү жана принциптери, программалык продуктыны түзүнүн негизги этаптары;
- ЭЭМдин санариптик жана аналогдук элементтеринин мүнөздөмөлөрү жана түзүү негиздери;
- ЭЭМ менен иштөөнүн программалык жана техникалык заманбап каражаттары
- алгоритмдерди жана программаларды иштеп чыгуу технологияларын, ЭЭМде маселелерди чечүү жана каталарды жоюу ыкмаларын;
- маалымат коммуникациялык системдер жана технологиялар тармагындагы жалпы стандарттар;
- объектиге ылайык программалоо негиздерин;
- ар кандай маалымат системдери үчүн заманбап операциондук системдердин негиздери жана алардын маалымат базаларынын, аларды башкаруу системдеринин өзгөчөлүктөрү;
- желелик протоколдорду түзүүнүн, эсептөө системдерин уюштуруунун архитектуралык назарияттык негиздери;
- Интернет-технологияларынын негиздери;
- компьютердик системдердин маалымат коопсуздугун камсыздоо ыкмалары жана каражаттары;
- негизги электротехникалык, электрондук түзүлүштөрдүн, электрдик өлчөөчү приборлордук потенциалдык мүмкүнчүлүктөрү жана иштөө принциптери, конструкциясы, касиети, колдонуу областы;
- электрондук түзүлүштүрдөгү жарым өткөргүч приборлорунун колдонуштары, микросхемаларды жасоонун ыкмалары, аналогдук жана санариптик электрондук түзүлүштөрдүн иштөө принциптери;
- Чет тилиндеги техникалык сөздүк, анын типтери жана колдонулушу;
- Профессионалдык пикир алмашуу;
- Айлана-чөйрөнү таанып-билүүдө жана илимдер системасында математиканын орду жана ролу;
- Практикалык маселелерди чечүүдө физикалык мыйзамдарды, эсептөө техникасын жана математикалык ыкмаларды колдонуу;

- Маалымат системалары жана анын архитектурасы;
- Маалымат системаларын классификациялоо;
- Маалымат системаларынын жашоо циклы.

Жасай билиши керек:

- социалдык-саясий жана илимий адабияттарды өз алдынча талдоону;
- иш кагаздарын туура жазууну, колдонууну.
- талдоолордун жыйынтыктарын эске алуу менен өз ишмердиктерин пландаштырууну жана ишке ашырууну, мамлекеттик жана ырасмий тилдерде оозеки жана жазуу кептерин жакшы сүйлөө;
- өзүнүн кесиптик ишмердүүлүк чөйрөсүндөгү негизги терминдерди жана кесиптик текстти которууда оозеки жана жазуу ыкмаларына ээ болуу;
- улуттук оюндар жана алардын тарбиялык мааниси жөнүндө маалыматтарга ээ болуу;
- практикалык маселелерди чечүүдө физикалык мыйзамдарды, эсептөө техникасын жана математикалык ыкмаларды колдонууну;
- кесиптик чөйрөдөгү маселелерди чечүү, алынган жыйынтыктарды анализдөө;
- тармактык түзүмдөрдө, маалымат жана эсептөө системдеринде программдык-аппараттык каражаттарды колдонууну, комплекстөөнү, тандоону;
- маалымат жана эсептөө системдеринде программдык-аппараттык каражаттарды инсталляциялоо, тесирлөө, сыноо жана колдонууну;
- маселени коюу жана аны чечүүнүн алгоритмдерин иштеп чыгуу, негизги программдык каражаттарда иштеп чыгуу;
- заманбап программалоо системдери менен иштөө;
- операциондук системдердин конкреттүү конфигурацияларын күүлөө;
- маалымат базаларынын инфологиялык жана даталогиялык түзмөктөрүн иштеп чыгуу, МСны проектирлөөнү;
- клиент-сервер архитектурасын колдонуу;
- негизги аналогдук жана санариптик түзүлүштөрдү, эсептөө техникаларынын функционалдык түйүндөрүн түзүүдө интегралдык микросхемаларды колдоно алуу; электрондук техника түзүлүштөрүн иштеп чыгуу үчүн аналогдук жана санариптик интегралдык микросхемаларды тандоо
- автоматташтырылган жумушчу орундарды компьютер жабдуулары менен камсыз кылуу ыкмаларын үйрөнүү.

Аткара билүүсү керек:

- өзүнүн жеке көз карашын жазуу түрүндө далилдеп берүү көндүмүн;
- көпчүлүктүн алдында сүйлөй билүү, жүйөө далилдерди келтирүү, талаш-тартыш жана карама-каршы пикирдеги талкууларды уюштуруу, ар түрдүү талкуулардын логикасына практикалык талдоо жүргүзүү көндүмдөрүн;
- мамлекеттик жана ырасмий тилдерде оозеки жана жазуу түрүндө тиешелүү деңгээлде байланыша билүү, чет тилинде кесиптик багыттагы маалыматтарды алуу деңгээлинде көндүмдөрдү калыптандырууну;
- дифференциалдык жана алгебралык теңдемелерди сандык ыкмалар менен чыгаруу;
- аналитикалык геометриянын, ыктымалдуулук назариятынын жана математикалык статистика ыкмаларын, математикалык логика жана алгоритмдер назариятынын ыкмаларын колдонуу;
- объектке багытталган программалоонун методдорун, касиеттерин, окуяларын колдонуу, долбоорлоонун методдорун жана каражаттарын, информациялык системаларды кайра түзүү
- процедуралык жана объектиге ылайык программалоо тилдери менен иштей билүү, бир жогорку деңгээлдеги программалоо тилинде программаны иштеп чыгуу жана оңдоо көндүмдөрү;
- ар түрдүү операциондук системдерде, серверлерде иштөө жана администрациялоо көндүмдөрү;
- маалымат базаларынын түзмөктөрүн заманбап каражаттарын сүрөттөө ыкмалары;
- чектүү желелерди конфигурациялоо көндүмдөрү, программалык каражаттар аркылуу желелик протоколдорду ишке ашыруу;
- техникалык тейлөө жумуштарын, иштеп чыгуу ыкмаларын жана каражаттарын колдоно билүү;
- электротехникалык приборлорду, аппараттарды жана машиналарды жүргүзүү, башкаруу жана алардын эффективдүү жана коопсуз иштөөсүн көзөмөлдөө;
- эл аралык техникалык терминологиялык түшүнүктөр, белгилөөлөр, стандарттар жана аларды чечмелөө;
- алгебранын, колдонмо геометриянын элементтеринин билимдер базасын жана теориялык, эксперименталдык маселелерди изилдөөдө математикалык методдорду колдонуу;

- өндүрүштүк (кесиптик) практикасынын жүрүшүндө кесиптик иштин бардык түрлөрү боюнча алган билимдерин бекемдөө жана өстүрүү;
- практиканын жыйынтыгын жана анализин, документациялык жумуштарды үйрөнүү.

Компетенциялардын коддору.

А) Универсалдык:		
Жалпы илимий (ЖИК):		
1	Айлана-чөйрө жөнүндөгү илимий билимдердин толук системине ээ, маданияттын, турмуш-тиричиликтин баалуулуктарында багыт аныктоого жөндөмдүү	ЖИК-1
2	Кесиптик маселелерди чечүүдө математикалык / табигый / гуманитардык / экономикалык илимдердин негизги жоболорун колдонууга жөндөмдүү	ЖИК-2
3	Өз-алдынча заманбап билим берүү жана маалымат технологияларын колдонуу менен жаңы билим алууга жөндөмдүү	ЖИК-3
4	Илимдеги, техникадагы жана технологиялардагы, профессионалдык чөйрөдөгү жаңы кубулуштардын социалдык-экономикалык жана маданий бүтүмдөрүн талдоого жана баалоого жөндөмдүү	ЖИК-4
5	Өзүнүн эмгегин илимий негизде баалоого жана өзүнүн иш-аракеттеринин жыйынтыгын жогорку даражадагы өз-алдынчалулук менен баалоого жөндөмдүү	ЖИК-5
Аспаптык (АК):		
1	Маалыматты кабыл алууга, жалпылоого жана талдоого, максат коюуга жана ага жетүүнүн жолдорун тандоого жөндөмдүү	АК-1
2	Мамлекеттик жана расмий тилдерде өзүнүн оозеки жана жазуу сүйлөмдөрүн логикалык туура, аргументтүү жана ачык-айкын түзүүгө жөндөмдүү	АК-2
3	Социалдык баарлашуу деңгелинде чет тилдердин бирөөсүнө ээ болуу	АК-3

4	Маалыматты алуунун, сактоонун, кайра иштетүүнүн негизги усулдарына, ыкмаларына жана каражаттарына, маалымат башкаруунун каражаты катары компьютер менен, анын ичинде глобалдык компьютердик тармактарда жана корпоративдик маалыматтар системдеринде, иштөөнүн шыктарына ээ	АК-4
5	Уюштуруу жана башкаруу чечимдерин иштеп чыгууга катышууга жөндөмдүү	АК-5
Социалдык-инсандык жана жалпы маданий (СИЖМК):		
1	Коомдо кабыл алынган моралдык жана укуктук негизде социалдык өз-ара аракеттенишүүгө жөндөмдүү, элге сый, башка маданиятка толеранттуулук жана шериктештик мамилелерди колдоого даярдыкты көрсөтөт	СИЖМК-1
2	Өзүнүн жетишкендигин жана жетишпегендигин сын көз менен кароону, жетишкендиктерин өнүктүрүү жана жетишпегендиктерин жоюу жолдорун белгилөөнү жана каражаттарын табууну билет	СИЖМК-2
3	Активдүү граждандык позицияда болууга, граждандык демократиялык коомдун баалуулуктарынын негизиндеги диалогго жөндөмдүү жана даяр	СИЖМК-3
4	Сергек жашоо үлгүсүнө, табиятты коргоого жана ресурстарды рационалдуу колдонууга керек болгон билимдерин колдонууга жөндөмдүү	СИЖМК-4
5	Коллективде, анын ичинде дисциплиналар аралык долбоорлордо иштөөгө жөндөмдүү	СИЖМК-5
Б) Кесиптик (КК):		
Өндүрүштүк-технологиялык ишмердүүлүк:		
1	Техникалык эсептөөчү каражаттарды жана компьютердик тармактарды техникалык тейлөө боюнча жумуштарды аткарууга жөндөмдүү	КК-1
2	Эсептөө техникалары каражаттарын жана компьютердик тармактардын иштөөсүн камсыздоого жана алардагы бузулууларды аныктоого жана жоюуга жөндөмдүү	КК-2
3	Программалардын алгоритмдерин иштеп чыгуунун принциптери жөнүндөгү билимдерге ээ болуу	КК-3

4	Программалоонун негизги ыкма, жол-жоболорун аныктоого жөндөмдүү	КК-4
5	Эсептөө техникалары каражаттарын профилактикалык тейлөө жумуштарын жүргүзүүгө жөндөмдүү	КК-5
6	Тармак администраторунун функциялары жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-6
7	Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарды комплектөөнүн, конфигурациялоонун жана настройкалоонун ыкмаларын билүү жана ишке ашырууга жөндөмдүү	КК-7
8	Тармакты көзөмөлдөө, күзөтүүгө жана админстрлөө функцияларын ишке ашырууга жөндөмдүү	КК-8
9	Типтүү программалык жабдууларды орнотууга, көнүктүрүүгө, күзөтүүгө жана эксплуатациялоону жүргүзүүгө жөндөмдүү	КК-9
10	Иштелип чыккан программалык жабдылыштарды орнотуу үчүн инсталяциялык пакеттерди түзүүгө жөндөмдүү	КК-10
11	Техникалык эсептөөчү каражаттарды жана компьютердик тармактарды техникалык тейлөөнү уюштуруу жана жүргүзүүнүн негизги методдору жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-11
12	Эсептөө техникалары каражаттарын жана компьютердик тармактардын техникалык абалын контролдоо жана бузулууларды аныктап текшерүүнүн, диагностикалоонун ыкма жана методдорун билет	КК-12
13	Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарды комплектөөнүн, конфигурациялоонун жана настройкалоонун ыкмалары жөнүндө билимдерге ээ	КК-13
Уюштуруу-башкаруучулук ишмердүүлүктөрү:		
14	Колдонуудагы нормативдик документтерге туура келген техникалык документацияларды колдонуу жана жасоого жөндөмдүү	КК-14
15	Түзүлүштөрдү, жабдыктарды жана өлчөө каражаттарын тандоо үчүн нормативдик жана маалымат берүүчү булактарды колдоно билүүгө жөндөмдүү	КК-15

16	Өндүрүштүк ишмердүүлүктүн негизги техникалык-экономикалык көрсөткүчтөрүн эсептөөгө жана алардын эффективдүүлүгүн баалоого жөндөмдүү	КК-16
17	Коопсуздук техникаларынын абалын анализдөө жана баалоого жөндөмдүү	КК-17
18	Операциялык система жана сервистик каражаттардын составы жана иштөө принциптери жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-18
19	Маалыматтар базасы, алардын моделдери, берилгендерди манипуляциялоо ыкмалары жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-19
20	Микропроцессордук системалардын составы, арналыштары, мүнөздөмөлөрү жана функциялары жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-20
21	Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарды иштөө режимдери жана эксплуатациялоо эрежелери жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-21
22	Перифериялык түзүлүштөрдүн классификациялары, кураштыруу принциптери, иш-аракеттеринин физикалык негиздери жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-22
23	Эсептөө техникалары каражаттарын энергия булактарынын көрсөткүчтөрү, аракеттенүү принциптери жана параметрлери жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-23
24	Колдонуудагы нормативдик документациялардын негизги жоболору жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-24
25	Өндүрүштүк мекеменин ишмердүүлүгүн уюштуруу жана аларды башкаруунун негиздерине ээ	КК-25
26	Өндүрүштүк-чарбалык ишмердүүлүктө негизги көрсөткүчтөрдү аныктоого жөндөмдүү	КК-26
27	Эмгекти коргоо, коопсуздук техникасы, өндүрүштүк санитария жана өрт коопсуздугунун эрежелери жана нормалары жөнүндө билимдерге ээ болуу	КК-27

2.9. Аксы колледж тарабынан толукталган компетенциялар

6	Компьютердик технологиялардын өнүгүү тенденцияларына жана базар экономикасынын талаптарына ылайык өз алдынча кесиптик ишмердүүлүк жүргүзүүгө жөндөмдүү (ЖИК-6)	ЖИК-6
28	Техникалык эсептөөчү каражаттарды жана компьютердик тармактарды техникалык тейлөөдө, ремонттоодо, каталарды жоюуда жана ишке кийирүүдө аппараттык-программалык камсыздандырууну оптималдуу жана туура жүргүзүүгө жөндөмдүү (КК-28)	КК-28

Окутуунун натыйжалары

Окутуунун натыйжалары

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча орто кесиптик билим берүү программасынын окутуунун натыйжалары (ОН)

НКББПнын ОНлары студенттин билимдерин, билгичтиктерин жана инсандык сапаттарын, кесиптик ишмердүүлүк маселелерин чечүүдө колдоно билүү жөндөмдүүлүктөрү аркылуу аныкталат. НКББПнын ОНларында бүтүрүүчүдө тиешелүү компетенциялардын калыптанышын камсыз болушу талап кылынат.

Окутуунун натыйжаларын иштеп чыгууда Программалоо кафедрасынын окутуучулары тарабынан студенттерге, окутуучуларга, бүтүрүүчүлөргө, жумуш берүүчүлөргө эмгек рыногунун жана мамлекеттин, сырткы стейкхолдерлердин сунуш, талаптары алынды.

230108- Компьютердик системалар жана комплекстер адистигинин студенттерине жана бүтүрүүчүлөрүнө ОКББПны аяктагандан кийин кандай натыйжаларга ээ болуу керектиги жөнүндө бардык зарыл маалыматтар өз убагында эдвайзерлер, предметниктер жана кураторлор тарабынан жеткирилет.

№	Окутуунун натыйжалары (ОН)	Компетенциялар
ОН-1	Жалпы жана кесиптик билимдерине таянып, маселелерди чечүүдө мамлекеттик жана расмий тилдерде иш кагаздар менен иштей алууга, англис тилиндеги техникалык маалыматтарды туура чечмелөөгө, коллективде жана өз алдынча туура чечим кабыл алууга, коомдук, моралдык жана укуктук нормативдик жоболорго негиздеп, мыйзам чегинде ишмердүүлүк жүргүзүүгө жөндөмдүү.	ЖИК-1, ЖИК-2, ЖИК-3, АК-3, СИЖМК-2,
ОН-2	Илим, техника жана кесиптик чөйрөдө традициялык жана инновациялык жаңы билимдерди өздөштүрүү менен маалыматты кабыл алууга, сактоо жана кайра иштетүү аркылуу билим топтоп, ал билимдерин уюштуруу жана башкаруунун чечимдерин иштеп чыгууга, социалдык жана ишмердик баарлашууну жүзөгө ашырууга жөндөмдүү	ЖИК-4, ЖИК-5, АК-1, АК-5, АК-4
ОН-3	Ишмердүүлүк чөйрөдө эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарды аныктоо, кураштыруу, инсталляциялоо, конфигурациялоо ыкмаларын, усулдарын жана тармак администраторунун функцияларын билет жана техникалык тейлөө боюнча базар экономикасынын талаптарына ылайык кесиптик жумуштарды логикалык туура, аргументтүү, ачык-айкын кеңеш берүү, үйрөтүү менен ишке ашырат.	АК-2, КК-10, СИЖМК-5, ЖИК-6, КК-6, КК-7, КК-13,
ОН-4	Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактарды текшерүүгө, алардагы бузулууларды аныктоого, каталарды жоюуга, оптималдуу аппараттык-программалык касыздандырууга жана профилактикалык жумуштарды туура жүргүзүүгө жөндөмдүү	КК-1, КК-2, КК-5, КК-28
ОН-5	Операциялык системаларды жана сервистик каражаттарды орнотот, алардын өзгөчөлүктөрүн жана иштөө принциптерин билет жана мындай каражаттарды ЭЭМди техникалык тейлөө жумуштарында колдоно алат.	КК-18
ОН-6	Алгоритм, программа, программалык жабдылыш, берилгендер базасы жана аларды иштеп чыгуунун каражаттары, принциптери жана түзүлүштөрдү, жабдыктарды, өлчөө каражаттарын тандоо жөнүндөгү билимдерге ээ.	КК-3, КК-4, КК-15, КК-19,
ОН-7	Эсептөө техникалары каражаттары жана компьютердик тармактардын, типтүү программалык жабдуулардын иштөө режимдердин жана эксплуатациялоо эрежелерин,	КК-8, КК-9, КК-11

	тармакты күзөтүү, көзөмөлдөө, администирлөө жана глобалдык компьютердик тармакта иштөөнү үйрөтөт.	
ОН-8	Өндүрүштүк ишмердүүлүктү уюштуруу, башкарууда негизги техникалык-экономикалык көрсөткүчтөрдү аныктоо, эсептөө жана баалоо, табиятты коргоо жана ресурстарды рационалдуу колдонууну, активдүү граждандык позицияда элге сый, маданияттуу жана толлеранттуу аракеттерди жасай алат.	СИЖМК-1, СИЖМК-3, КК-16, СИЖМК-4, КК-25, КК-26
ОН-9	Эсептөө техникалары каражаттарынын энергия булактарынын көрсөткүчтөрү, параметрлери, принциптери, нормалары, о.э. перифериялык түзүлүштөр жана алардын иш-аракеттеринин физикалык негиздери, электротехника жана электрдик ченөөлөр жөнүндөгү маалыматтарды так билет. Электрондук техника жана микросхемотехника менен иш жүргүзө алат.	КК-21, КК-22, КК-23,
ОН-10	Микропроцессордук системалардын ЭЭМ архитектурасындагы ордун, арналыштарын, функцияларын жана мүнөздөмөлөрүн, микропроцессордун иштөө режимдери, эсти уюштуруу өзгөчөлүктөрү, өндүрүмдүүлүктү жогорулатуу, микроконтроллерлор, көп агымдуулук жана көп маселелүүлүк өзгөчөлүктөрүн уюштуруу жөнүндө терең билимдерге ээ.	КК-20
ОН-11	Колдонуудагы иштеп жаткан нормативдик жана маалымат булактардын, негизги жоболордун чегинде аткарылуучу жумуш көлөмүн, ресурстук чыгымдарды оперативдүү эсептөө аркылуу ишмердик баарлашууну жүзөгө ашырууда адекваттуу аракеттерди жана талаптагыдай техникалык документацияларды жасай алат.	КК-12, КК-14, КК-24,
ОН-12	Коопсуздук техникаларынын абалын аныктоону, анализдеп баалоону жана кырдаалга жараша аракеттерди, өндүрүштүк санитария, өрт коопсуздугу эрежелери жана эмгекти коргоо нормалары жөнүндө толук билет.	КК-17, КК-27

Окутуунун натыйжаларынын максаттарга дал келиши

Максат менен Окутуунун натыйжаларынын дал келүүчүлүк матрицасы:

	M1	M2	M3	M4
ОН-1	+		+	
ОН-2	+	+		
ОН-3	+	+	+	
ОН-4		+	+	
ОН-5		+	+	+
ОН-6		+		+
ОН-7		+	+	+
ОН-8	+			+
ОН-9	+	+		+
ОН-10		+	+	
ОН-11	+	+		+
ОН-12	+		+	+

230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистигинин окуу планындагы базалык дисциплиналардын программаларынын АННОТАЦИЯСЫ

Программаны иштеп чыккандар:

Т.Бекболотов атындагы Аксы колледжинин ЭТИ ПМКсынын башчысы жана окутуучулары.

Программаны өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү:

- орто жалпы билим берүүнүн базасында 3600 саат;
- негизги жалпы билим берүү базасында 5040 саат.

Бүтүрүүчүнүн квалификациясы: компьютердик техник

Жалпы жоболор

Төмөнкү документтер 230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча программаны иштеп чыгуунун нормативдик укуктук базасы болуп эсептелет:

4. Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» закону.
5. Кыргыз Республикасынын Кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты.
6. Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министирлигинин нормативдик-усулдук документтери.
7. АКнын Уставы.

Жалпы билим берүүчү цикл

Негизги жалпы билим берүүнүн базасында окуган студенттер үчүн окуу планына жалпы билим берүүчү цикл кирет.

Негизги жалпы билим берүүнүн базасында кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик стандарты 1-курста жүзөгө ашырылат. Анын базасында мамстандартты жүзөгө ашыруунун мөөнөтү 40 жума. 10 жума каникул.

Жалпы билим берүүчү цикл аяктагандан кийин студенттер милдеттүү түрдө 5 сынак тапшырышат: орус тили, математика, адабият, тарых жана тандаган предмети боюнча

Вариативдик бөлүктү түзүү

Кесиптик орто билим берүүнүн 230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча Мамлекеттик билим берүүнүн стандартында кесиптик орто билим берүүнүн вариативдик бөлүктөрүнө сааттар ажыратылган. Ал сааттар милдеттүү бөлүктөрдүн мазмуну менен аныкталган. Алар адистердин даярдыгын кеңейтүү жана тереңдетүү, атаандаштыкка туруштук берүүнү камсыздоо үчүн зарыл болгон регионалдык эмгек рыногунун талаптарына ылайык кошумча билим, билгичтиктерди жана компетенцияларды алуу максатында пайдаланылган. Вариативдик бөлүктүн сааттары колледждин кафедраларынын чечимдери менен бөлүштүрүлгөн.

Аларга ылайык окуу планынын «жалпы гуманитардык жана социалдык-экономикалык дисциплиналардын» циклине В1.1 – философия дисциплинасы 54 саат, «Математикалык жана жалпы табигый-илимий сабактар» циклине В2.1 – «Экологиянын негиздери» дисциплинасы 36 саат, «Жалпы кесиптик сабактар» циклине В3.1 – «1С бухгалтерия» дисциплинасы 72 саат, В3.2 – «Основы предпринимательства» дисциплинасы 54 саат, В3.3 – «КРнын бюджет жана бюджеттик системасы» дисциплинасы 72 саат, В3.4 «Банк иштеринин негиздери» дисциплинасына 72 саат өлчөмдө киргизилген.

230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистигинин кесиптик билим берүү программасы студенттерди кесипке даярдоонун мазмунун, аны уюштуруунун жана окутунун жыйынтыктарын баалоонун тартиптерин көрсөткөн нормативдик жана методикалык документтердин комплекси болуп эсептелет.

Программа боюнча даярдоонун негизги максаты – даярдыктан жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациядан өткөн адис билим берүү мекемелеринин уюштуруу-укруктук формаларына карабастан финансист катары кесиптик ишмердикке даяр болууга тийиш.

Программа боюнча даярдоо төмөнкү дисциплиналардан турат:

Жалпы билим берүүчү дисциплиналар циклы

Базалык бөлүк:

1. Кыргыз тили;
2. Кыргыз (орус) адабияты;
3. Орус тили;
4. Орус (кыргыз) адабияты;
5. Дүйнөлүк адабият;
6. Чет тили;
7. Кыргызстан тарыхы;
8. Дүйнө тарыхы;
9. Адам жана коом;
10. Астрономия ;
11. Математика;
12. Физика;
13. Биология;
14. Химия;
15. География;
16. Аскерге чейинки даярдык (Биринчи медициналык жардам);
17. Дене тарбия;

Вариативдик бөлүк:

1. Кесипке киришүү;
2. Орус адабияты;
3. Компьютердик сабаттуулук
4. Экономиканын тарыхы;

Жалпы гуманитардык жана социалдык-экономикалык сабактар

1. Кыргыз тили жана адабияты;
2. Орус тили;
3. Кыргызстан тарыхы;
4. Чет тили;
5. Манас таануу;
6. Кыргызстандын географиясы

Вариативдик бөлүк

1. Философия.

Математикалык жана табигый-илимий сабактар

1. Кесиптик математика;
2. Информатика;

Вариативдик бөлүк:

1. Экологиянын негиздери

Жалпы кесиптик сабактар

1. Микропроцессоры и микропроцессорные системы
2. Периферийные устройства вычислительной техники
3. Информационные технологии
4. Компьютерные сети и телекоммуникации
5. Инженерная графика
6. Техническое обслуживание средств вычис. техники
7. Основы алгоритмизации и программирования
8. Теория алгоритмов
9. Конструкция и компоновка ПК
10. Основы электротехники
11. Программное обеспечение компьютерных сетей и Web серверов
12. Микросхемотехника
13. Электротехнические измерения

Вариативдик бөлүк

1. Безопасность жизнедеятельности, лесная санитария и охрана труда
2. Электропитание средств вычислительной техники
3. Архитектура ЭВМ и вычислительных систем
4. Операционные системы и среды

Студенттер тандаган дисциплина

1. База данных
2. Экономика отрасли
3. Менеджмент
4. Дискретная математика
5. Правовое обеспечение профессиональной деятельности

Практикалардын программасы

Кыргыз Республикасы 2003-жылдын 25-апрелиндеги “Билим берүү жөнүндөгү” мыйзамына ылайык, бул жобо Жалал-Абад мамлекеттик Университетинин Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинин «Компьютердик системалар жана комплекстер» адистигиде өткөрүлүүчү практикалар жөнүндөгү жалпы тушунукторду чечмелеп, практиканы уюштурууну жана жетекчилити жөнгө салуу менен бирге практиканын программасына тузулушун белгилеп, эсеп-кысап боюнча иш кагаздарына коюлучу талаптар боюнча көрсөтмө берет.

Практика окуу тарбиялык процесстин бир бөлүгү катары келчектеги адисти даярдоодо аларда практикалык көндүмдөрдү жаратат. Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинин студенттеринин практикалары орто кесиптик билим беруу программасынын курамдуу бир бөлүгү болуп эсептелинет жана студенттерге практика отулуучу базаларда кесиптик-практикалык даярдоону камсыздоочу процессинин формасы катары каралат.

Практикаларды көлөмү жана түрлөрү жогорку жана атайын кесиптик билим беруу багыттары жана адистиктери боюнча мамлекеттик билим беруу стандарттарында белгиленген талаптардын негизинде бекитилет .

Практиканын негизги максаттары

- Кесиптик ык, жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүү, калыптандыруу;
- Теориялык алган билимин практика жүзүндө тереңдетип бекемдөө.
- Өз алдынча иштөөгө уйрөтүү
- Мекеме –ишканалардын иштөө тартибине, жоопкерчиликке уйрөнуу көнүу, өзүнө керектуу болгон билимге ээ болуу.
- Коллектив менен иштөөнү уйрөнуу;
- Келечек багытын туура тандап алууга ундөө ;
- Мекеме- ишканалардагы орг.техникалар менен жана кандай программалар менен камсыз болгондугун билуу, уйрөнуу.

Практиканын негизги милдеттери

- Практика профессионал техник адистерди даярдоо процессинде чон мааниге ээ болуу менен төмөнкү орчундуу проблемаларды чечүүгө багытталат:

- студенттер тарабынан теориялык окутуу процессинде алынган билгичтиктерин, жөндөмдөрүн, көндүмдөрүн терендетуу бышыктоо.
- кесиптик практикалык көндүмдөргө, компьютерлерди ондоп тузөө жөндөмдөргө жана эмгектик алдынкы усулдарга ээ болуу;
- өз билимин өркүндөтүү жана профессионалдык шык, көндүмдөрүн өнүктүрүү муктаждыгын пайда кылуу;
- мекеме ишканаларда турдуу иштерди жүргүзүү алкагында кесиптик негиздерге ээ болуу,
- кесиптик милдеттерди (проблемаларды) аткаруу багытындагы технологияларды өздөштүрүү, ыкмалар менен таанышуу жана аларды уйронуу ;
- кесиптик ишмердүүлүктүн турдуу жактарын окуп уйронуу.

Студент практиканттын укуктары жана милдеттери

Студент практиканттын укуктары:

- Практика учурунда пайда болгон сууролор боюнча колледждин практика боюнча жетекчисине жана администрация жетекчилерине кайрыла алат;
- Педагогикалык кенешке, чогулуштарга, конференция катышууга укуктуу;
- Практиканы уюштурууда жана окуу-тарбиялоо процессинде сунуш киргизе алат ;
- Китепканаларды, окуу-усулдук, лабораториялык кабинеттерди пайдалануга укуктуу;

Студент практиканттын милдеттери

- Студент практикант өзүнүн ишмердүүлүгүн мекеме ишканалардын Уставынын талабына ылайык жүргүзөт ,ички тартипке баш ийет.
- Мекеме ишканалардын администрациясынын жана практика жетекчилерин тапшырмасын аткарат. Практикантка тиешелүү талаптарды өөз убагында аткарбаса практика аткаруудан четтетилет.
- Практика учурунда келечегдеги адис катары өзүнүн ишмердүүлүгүн көрсөтө билүү керек.
- Штаттык, кызматкерлердей эле аткарылган иштин жана анын натыйжаларына жооп берет.
- Санитардык , техникалык жана өндүрүштүк коопсуздук эрежелерди окуп уйрөнөт жана аларды сактайт.
- Ар бир студент-практикант практиканын түрлөрү боюнча күндөлүк толтурат. Күндөлүктү практиканын программасында каралган тапшырмаларды аткаргандыгы жазылат.
- Студент-практикант дисциплиналар боюнча академиялык карызы болсо практиканы өтөөгө уруксат берилбейт.

- Студент-практикант практикага барбаса же көп узгултуккө учуратса, практика буткөндөн кийин себебин тастыктоочу документ алып келуусу керек. Документтин негизинде практиканы кайра өтөө мөөнөтү узартылат.
- Практиканын убактысы бутсө, сабактан сырткары убакта өтөсө болот.
- Студент-практикант практикага себепсиз келбесе “канааттандыарлык эмес” деген баа алса, университеттин Уставына жана ушул Жобонун талаптарына ылайык, академиялык карызы учун окуудан чыгарылат.
- Эгерде студент-практикант практикага барып, бирок отчетко келбесе ведомостко “келген жок” деп бааланат.
- Тиешелүү тастыктоочу документтери менен арыздын негизинде колледждин практика жетекчисинин макулдугу менен директор кайра тапшырууга уруксат берет.
- Практикага барып, бирок өтөй албай “канааттандыраарлык эмес” деген баа алса кайра тапшыруу болбойт. Окуу жайдан четтетилет.

Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинин «Компьютердик системалар жана комплекстер» адистигинде окуган студенттер негизинен төмөнкү практикаларды өтөшөт:

Практиканын туру	11 база	9 база
окуу-танышуу	1-курс 2 сем 2 жума	2-курс, 4 сем 2 жума
өндүрүштүк практика	2-курс 3 сем 4 жума	3-курс, 5 сем, 4 жума
Мамлекеттик практика	2-курс 4 сем 6 жума	3-курс 6 сем 6 жума КР.

Практиканын бардык турлору адистерди даярдоого тийиштуу болгон талаптардын негизинде студенттердин кесиптик даярдыгына багытталып алынган билимдеринин узгултуксуздугун жана улам өрчүүсүн камсыздоого багытталат.

Ишкана, мекемелердеги практика өтөп жаткан студенттердин жумушчу куну алардын жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша жургузулөт (КРнын Эмгек Кодексине ылайык):

- 15 жаштан 16 жашка чейинки студенттер жумасына 24 саатка чейин;
- 16 жаштан 18 жашка чейинки студенттер жумасына 36 саатка чейин;
- 18 жаштан жогорку студенттер жумасына 40 саатка чейин эмгектенишет.

Окуу уйронуу практиканын негизги максаты

Үйрөү практика алгачкы кесиптик көндүмдөр менен ыкмаларга ээ болуу. Теориялык жактан алган билимин практика жүзүндө көрүп, колдонуп, бышыктоо максатында, келечекте профессионалдуу адис болушуна жардам берет.

Милдеттери:

- Мекеме ишканалардын иши менен таанышып, коллективдин ишине байкоо жүргүзүшөт ;
- Мекеме ишканадагы компьютер менен иштеген адистин ишине катышат жана байкоо жүргүзүшөт;

Өндүрүштүк практиканын негизги максаты

Теориялык жакта налган билими практика жүзүндө көрүп, колдонуп, бышыктап, келечекте профессионалдуу адис болуу. Өз алдынча иштөөгө уйрөнүп жоопкерчиликти сезе билуу.

Милдеттери:

- теориялык окуу процессинде алынган билимин практика жүзүндө аткарат, бышыктайт;
- мекеме ишканадагы компьютер менен иштетет адистин ишине жакындан көмөктөшөт ;
- штаттык адистердей эле аткарган иши боюнча жетекчиликке отчет берет, жоопкерчилик менен жандашат ;
- Штаттык адистердей жумушка өз убагында кечикпей келет .

Мамлекеттик практиканын негизги максаты

Буга чейинки, окуу-уйронуу жана өндүрүштүк практикаларды бышыктоо, өз алдынча иштей алуусун текшируу, жалпы жана профессионалдуу компетенцияларын өстүрүү жана мамлекеттик сынактарга (дипломдук ишин аткарууга) даярдануу максатында мамлекеттик практика өтүлөт.

Милдеттери:

- практиканын программасында жана жекече тапшырмаларды, көрсөтүлгөн иш чараларды аткарат;
- ишканалардагы, мекемелердеги жана уюмдардын ички эмгек тартиптерин толугу менен сактайт;
- санитардык, техникалык жана өндүрүштүк коопсуздук эрежелерди окуп уйрөнөт жана аларды сактайт;

- штаттык, кызматкерлердей эле аткарылган иштин жана анын натыйжаларына жооп берет;
- мекеме ишканадагы компьютер менен иштеген адистин ишин өз алдынча аткара алганда, бузулган компьютерлерди өз алдынча ондоп тузөй адганда.

Практиканын жумалык процессии.

Биринчи жумада:

Биринчи куну таанышуу жана байкоо процесси журөт. Аткарыла турган иштер пландаштырылат. Экинчи кундөн тартып, кадимки адис катары тиешелуу бардык иштерди аткарат. Эгерде студент квалификациялык иш тандаган болсо, колледжден бекитилген жетекчи менен бирге байкоо жүргүзүү иштерин пландаштырат.

Экинчи, үчүнчү, төтүнчү, жумада:

Берилген жумуштарды өз алдынча аткарып, өзүн чыныгы адис катары көрсөтөт. Тандалган темасына байланыштуу изилдөө иштери жүргүзүлөт.

Бешинчи жумада: профессионал адис катары ишин бышыктап, кайтарым байланыштар өткөрүлөт.

Алтынчы жумада: Изилдөө иштерин жыйынтыктайт.

Мекеме ишкана жетекчилиги пратктиканттын беш жума ичинде аткарган иштерин карап баалайт, мунөздөмө берет. Жуманын аягында отчетко документтерди даярдайт.

Студент практикантын ишмердуулугун баалоо критерийи

Баалоону жүргүзүүдө жетекчилер төмөнкү критерийлерге көңүл бурусуу керек:

- Студент-практиканттын адистикке, коллективге болгон мамилеси;
- Практикага болгон мамилеси;
- Теориялык билими практика жүзүндө пайдалана алуусу;
- Отчеттук документтерди сапаты;
- Баалоодо мекеме ишкана тарабынан берилген баа эсепке алынат.

Жыйынтыктоочу конференция практика буткөндөн кийин биринчи жумада отчетко даярданып, экинчи жуманын ынгайлуу бир куну тандалып өткөрүлөт.

Жыйынтоктоочу конференциянын курамына Жалал-Абад мамлекеттик Университетинин Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинин директору, Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинин практика боюнча жетекчиси, бөлүм башчы бөлүмдөгү тажрыйбалуу окутуучулар, мумкунчулуктөргө жараша ишканалардын, мекемелердин өкүлдөрү кошулат.

Практиканын жыйынтыгын баалоо алдын ала белгиленген критерийлер боюнча комиссиянын чечиминин негизинде максимум 100 балл ыйгарылып, баасы коюлат.

Практиканын аягында студент төмөнкү отчеттук документацияларды тапшырат:

	Документтин аталышы	Практиканын турлору		
		Окуу – танышуу	Өндүрүштүк	Мамлекеттик
	Студенттин практика боюча жеке кундөлугу	+	+	+
	Ишкана-мекеме тарабынан берилген мунөздөмө кол коюлуп, мөөр басылган	+	+	+
	Өткөрүлгөн практика боюнча компьютерде печатталган, стандарттык форматтагы отчет	+	+	+
	Аткарган иштердин көчүрмөсүнөн тиркеме	+	+	+
	Квалификациялык иш боюнча кыскача тушунук	-	-	+
	Аткарылган иши боюнча слайд	-	+	+
	Видео ролик	-	+	+
	Практиканын жыйынтыгы боюнча жазуу жузундөгү отчет	+	+	+

Практика боюнча администрациянын жана студенттердин милдеттери :
Директордун милдеттери

- Практиканын бардык турун өтөө учун ыңгайлуу шарт тузуну жамсыздайт ;
- Окуу планын негизинде окуу графиктин тузууну көзөмөлдөйт ;
- Уюштуруу жана жыйынтыктоочу конференцияга катышат;
- Практиканын турун өткөрүү боюнча билим беруу мекемелери менен макулдашып, келишим тузуунун сунуштайт .

Колледждин практика жетекчисинин милдеттери:

- Практиканын турун өткөрүү боюнча билим беруу мекемелери менен макулдашып, келишим тузууну сунуштайт жана даярдайт ;
- Практиканын окуу планын негизинде окуу графикине жайгаштыруу мөөнөтүн көзөмөлдөйт;
- Практика жетекчилеринин ишин көзөмөлдөйт, кетирилген кемчилдиктер жоюу боюнча иш жүргүзөт;

- Практика боюнча жалпы отчет даярдайт.

Колледждеги техника бөлүмүнүн практика боюнча милдеттери:

- Студенттердин практикасына окуу-методикалык жана уюштуруу боюнча жетекчилик туздөн-туз тиешелүү бөлүм тарбынан жүргүзүлөт .
- Ал мамлекеттик стандарттын квалификациялык талаптардын жана практика боюнча жумушчу программалардын аткарылышын камсыз кылат;

Ошондой эле:

- практиканын ар бир туру боюнча программаларды, жекече тапшырмаларды даярдап, бөлүмдүн кенешинде бекитет;
- группа жетекчилеринин, билим беруу мекемелеринин бекитилген кызматчылардын иш аракеттерин көзөмөлдөйт жана керектуу учурда тиешелүү чара көрөт ;
- практикага жөнөтөр алдындагы жана жыйынтык конференцияга катышат, практика аралык семинар өтөт;
- практиканын жыйынтыгын бөлүмдүн кенешинде талкулайт жана анын сапатын жогорулатуу багытында иш чараларын кабыл алат ;
- окуу жылынын башталышына чейин практика боюнча сааттарды эсептеит жана бөлүштүрөт ;
- адистиги боюнча туура келген тажрыйбалуу окутуучуларды группалык жетекчилерди тандайт ;
- студенттердин отчеттук иш кагаздардын сапатын текшерет жана тиешелүү сунуштарды берет ;
- практика боюнча сааттардын аткарылышына жана практика боюнча журналдардын туура, өз убагында толтурулушуна жооп берет;
- жыл сайын практикалардын башталышына чейин базалык мекемелер менен келишим тузуп , окутуучу практиканын программалары тааныштырылат да графиктер макулдашылат;
- практиканы жакшы уюштуруу жана сапатын жогорулатуу багытында окуу-методикалык көрсөтмөлөр, жолдомолор даярдалат.

Бөлүмдө бекитилген методистердин жана секциянын милдеттери

Группанын студенттеринин практикасына туздөн-туз жетекчилик кылуу учун бөлүмдүн, тажрыйбалуу окутуучулары бекитилет. Ага окуу планы боюнча практикага бөлүнгөн сааттар бөлүнүп берилет:

Алардын негизги милдеттери:

- практикага жөнөтүү жана жайгаштырууга байланыштуу болгон бардык уюштуруу иштерин камсыз кылат;

- практиканын программасынын толук аткарылышына, мөөнөтүнүн сакталышына студенттердин эмгек тартибине жана алардын иш кагаздарынын сапатына жооп берет;
- студент-практиканттардын иш планын бекилет жана алардын аткарылышын көзөмөлдөйт;
- жума сайын студенттин практикасынын күндөлүгүн толтуруп жаткандыгын текширет;
- мекеме ишканадан бекитилген практика жетекчисин студенттер менен болгон иш аракеттерин көзөмөлдөйт;
- практика журналын толтурат;
- студенттерди практикага жөнөтүү жана практиканы жыйынтыктоо конференцияларды уюштурат жана өткөрөт;
- практиканын отчетун угуу боюнча комиссиянын ишине катышат. Жыйынтыгы боюнча отчет даярдайт, практиканын журналын толтурат жана бир жума ичи колледжд жетекчисине тапшырат;
- практиканын сапаттук өткөрүлүшү жөнүндө сунуштар берет;
- методикалык көрсөтмөлөр даярдайт;

Практика жетекчинин милдеттери:

Бөлүм тарабынан бекитилген окутуучу төмөнкүлөрдү аткарууга милдеттуу:

- студенттердин практикасына жалпы жетекчилик кылат, көзөмөлдөйт;
- студенттердин күндөлүктөрүн дайыма текширип турат;
- студенттердин отчетун угуу боюнча комиссиянын ишине, жыйынтыктоо конференцияга катышат жана практиканын сапатын жогорулатуу боюнча конкреттүү сунуш берет.

Мекеме ишкананын жетекчилеринин милдеттери:

директору:

- Студент-практиканттарды учун зарыл шарттарды тузуп берет;
- Студент-практиканттардын эмгек тартибин структурасы, иш пландары, уставы, жамааты менен тааныштырат ;
- Студент-практиканттардын эмгек тартибин көзөмөлдөйт;
- Студент-практиканттардын аткарып жаткан иштерин көзөмөлдөйт , талдайт, иш-кагаздардын текшерет;

Студент-практиканттын жетекчиси

- Өзүнүн аткарып жаткан иши, графиги, тиешелүү документтери жана иштөө багыттары менен тааныштырат.
- Окуу жайдын жетекчилери менен программанын негизинде иш алып барат.
- Студент тарабынан уюштурулган бардык иш-аракеттерге

- катышат, талдайт баа берет
- Студентин отчетун текшерет, мунөздөмөсүнө баа коет.

Практика боюнча акы төлөө эрежеси

Практикалардын жетекчилиги учун сааттардын бөлүнүшү жана акы төлөө ЖАМУнун окумуштуулар. Кенешинин 2007-жылдын 14-сентябрында бекитилген №3 токтомуна ылайык “Акы төлөө учун саатарды эсептөө нормаларын” негизинде ишке ашырылат. Практика өтулүүчү жай Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинде окуган студенттер сөзсүз түрдө ЖАМУнун базалык мекемелеринде практикасын өткөрүшөт.

Практиканын базалары техника бөлүмү тарабынын алдын ала тандалат.

Тандалган базалык мекемелер, окуу жайдын директору тарабынан педагогикалык кенеште бекитилет.

Студент өз алдынча, башка мекемелерде практика өтуугө урукстат берилбейт.

Практиканы уюштуруу боюнча жалпы маселелер:

ЭТИ ПМК тарабынан бекитилген практика жетекчилери буйруктун негизинде бөлүнгөн жерлерге студенттерди жайгаштырат. Студенттердин жайгашуусу жана бөлүнгөн орундары жөнүндө колледждин практика жетекчисине маалымат берет.

Практикага жонотуу боюнча билдирууну ЭТИ ПМКнын практика жетекчиси даярдайт.

Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинин методисти – студенттердин кыймылын текшерет .

Т.Бекболотов атындагы Аксы Колледжинин башчысы – практика жетекчиси графигинин негизинде билдируу даярдайт .

Бөлүмдүн башчысы, ЭТИ ПМКнын башчысы – практика жетекчилеринин окуу жуктөмунун негизинде бөлүнгөн сааттарын аныктайт.

Колледждин практика жетекчиси – практиканын окуу планына , графигине дал келуусун, мекемелерге туура бөлүштүрүлүшүн жалпы көзөмөлдөйт.

Колледждин директору – практиканын окуу планына, окуу графигине дал келуусун мекемелерге туура бөлүштүрүлүшүн текшерип кол коет.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын максаттары жана милдеттери.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын максаты бүтүрүүчүлөрдүн орто кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүшүнүн жыйынтыктары 230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча ОКББнын Мамстандартынын талаптарына ылайык келишин аныктоо болуп эсептелет.

230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын милдети болуп төмөнкүлөр эсептелет:

- бүтүрүүчүлөрдүн даярдыгынын деңгээлин комплекстүү баалоо жана анын даярдыгынын 230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча ОКББнын Мамстандартынын талаптарына ылайык келишин аныктоо;
- мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын жыйынтыктары боюнча бүтүрүүчүгө квалификация ыйгаруу жана орто кесиптик билим берүү жөнүндө тийешелүү диплом берүү маселесин чечүү;
- 230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги адистигинин бүтүрүүчүлөрүн даярдоону өркүндөтүү боюнча сунуштарды иштеп чыгуу.

230108 - Компьютердик системалар жана комплекстер адистиги боюнча төмөндөгү дисциплиналардан мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация алынат:

1. Кыргызтан тарыхы
2. Атайын адистештирилген предметтер боюнча.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияны даярдоонун жана өткөрүүнүн шарттары.

Адистиктин бүтүрүүчүлөрүнүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясын мамлекеттик сынак комиссиясы өткөрөт.

Орто кесиптик билим берүү программасынын ишке ашырылып жаткан билим берүү программасын аттестациялоо боюнча мамлекеттик сынак комиссиясы төмөнкүлөрдөн түзүлөт:

- колледждин тажрыйбалуу окутуучуларынан;
- башка билим берүү мекемелеринен чакырылгандардан;
- иш берүүчүлөрдүн өкүлдөрүнөн.

Мамлекеттик сынак комиссиясынын курамы ректордун буйругу менен бекитилет.

Мамлекеттик сынак комиссиясын анын төрагасы башкарат, ал мамлекеттик сынак комиссиясынын ишмердигин уюштурат жана көзөмөлдөйт, бүтүрүүчүлөргө талаптардын бирдей болушун камсыздайт.

Кийинки календардык жыл үчүн мамлекеттик сынак комиссиясынын төрагасы үстүбүздөгү жылдын аягына чейин бекитилет.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияны өткөрүүнүн жадыбалын ректор бекитет жана мамлекеттик сынак комиссиясынын иши башталганга чейин 2 жумадан кем болбогон убакытта студенттерге маалымдалат.

Академиялык карыздары болбогон жана орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча окуу планын толук аткарган студентке мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациядан өтүүгө уруксат берилет.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациядан өтүү үчүн студентке уруксат берилгендиги жөнүндөгү буйрукту ректор чыгарат.

Мамлекеттик сынак комиссиясынын отурумуна көрсөтүлүүчү документтердин тизмеси.

Мамлекеттик сынак комиссиясынын отурумуна төмөнкү документтер көрсөтүлөт:

- мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын программасы;
- студенттерге мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациядан өтүү үчүн уруксат берилгендиги жөнүндөгү ректордун буйругу;
- студенттердин жетишүүсү жөнүндө маалыматтар;
- студенттердин зачеттук китепчелери;
- мамлекеттик сынак комиссиясынын отурумдарынын протоколдорунун китеби.